

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens meddelelse om EU's kortsigtede sundhedsberedskab over for COVID-19, KOM(2020)318 endelig

Kopi oversendes til Folktingets Sundheds- og Ældreudvalg til orientering.

1. Resumé

Kommissionen fremlagde den 15. juli 2020 en meddelelse om EU's kortsigtede sundhedsberedskab over for COVID-19. Meddelelsen har til formål at sikre, at EU er tilstrækkeligt forberedt på en mulig anden bølge af epidemien.

Meddelelsen tager afsæt i erfaringerne fra de seneste måneder og kommer med anbefalinger til indsatser mod COVID-19, som medlemslandene bør sætte i værk henholdsvis fastholde i den kommende tid. Meddelelsen sætter samtidig fokus på behovet for at nedbringe byrden af sæsoninfluenza for det kommende efterår og vinteren. Således vil der kunne opstå særligt stort pres på sundhedssystemerne, hvis sæsoninfluenza og fremtidige udbrud af COVID-19 rammer medlemslandene samtidig.

Meddelelsen forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien eller beskyttelsesniveauet.

Regeringen hilser Kommissionens meddelelse velkommen og støtter generelt en koordineret indsats over for en mulig anden bølge af epidemien.

2. Baggrund

Kommissionen har den 15. juli 2020 fremlagt en meddelelse om EU's kortsigtede sundhedsberedskab i forhold til COVID-19. Meddelelsen har til formål at sikre EU's beredskab over for en mulig anden bølge af epidemien, som i givet fald vil falde sammen med influenzasæsonen. Med meddelelsen opfordrer Kommissionen medlemslandene til fortsat at samarbejde om en koordineret indsats.

EU-landene har under pandemien introduceret tiltag mod COVID-19, der blandt andet betyder, at situationen i høj grad er stabiliseret og antallet af nye tilfælde er nedbragt

betydeligt. Ikke desto mindre cirkulerer virussen stadig globalt. Regionale udbrud i EU og et stigende antal smittede hver dag i hele verden, forstærker forventningen om, at pandemien først vil slutte, når den er under kontrol alle steder.

Smitsomme sygdomme kommer typisk i bølger, og derfor ønsker Kommissionen at benytte det nuværende pusterum til at forberede en mulig anden bølge. Forberedelsen skal sikre, at sundhedsberedskabet og en koordineret responskapacitet er på plads for at takle kommende udbrud.

3. Formål og indhold

Meddelelsen sigter mod at sikre EU's sundhedsberedskab på kort sigt i tilfælde af yderligere udbrud af COVID-19 i Europa med udgangspunkt i erfaringerne fra de seneste måneder. Dertil sætter meddelelsen fokus på behovet for at reducere byrden af sæsoninfluenza for det kommende efterår og vinteren, således at belastningen på sundhedssystemerne mindskes, hvis sæsoninfluenza og fremtidige udbrud af COVID-19 rammer medlemslandene samtidig.

Meddelelsen gennemgår erfaringerne under COVID-19 og oplister tiltag inden for følgende områder, som Kommissionen vurderer bør sættes i værk henholdsvis fastholdes i den kommende tid:

- 1) Test, kontaktsporing og overvågning af folkesundheden
- 2) Medicinske modforanstaltninger: Et velfungerende indre marked og adgang til værnemidler, medicin og medicinsk udstyr
- 3) Kapacitet på sundhedsområdet
- 4) Ikke-medicinske modforanstaltninger
- 5) Støtte til udsatte grupper
- 6) Reduktion af byrden ved sæsonbetonet influenza

En række af de omtalte tiltag er allerede sat i værk. Det gælder f.eks. Kommissionens vaccinstrategi, der bl.a. omfatter fælles aftaler om vaccineindkøb og forordningen om kliniske forsøg med lægemidler, der indeholder genetisk modificerede organismer til COVID-19 behandling. Ligeledes fremhæves arbejdet med kontaktopsporingsapplikationer til at stoppe smittekæder og indsatsen for at fremme interoperabilitet mellem medlemslandenes respektive applikationer. Der lægges også op til at videreføre en række indsatser, herunder gennemførelse af fælles indkøb af andre kriserelevante produkter i regi af den fælles indkøbsaftale indkøbsudbud (Joint Procurement Agreement), hvor Kommissionen forventer at lancere flere udbud, hvis det bliver nødvendigt i forbindelse med en ny bølge af smitte.

Der indgår også nye tiltag, som er sat i gang eller som ventes iværksat i løbet af sensommeren og efteråret i et samarbejde mellem medlemslandene, Kommissionen og det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC) m.fl. Det gælder blandt andet en styrket overvågning af folkesundheden, bl.a. ved hjælp af undersøgelser af spildevand som kan sammenholdes med epidemiologiske data, afholdelse af undervisningsmoduler for klinisk COVID-19 sundhedspersonale samt udveksling af god praksis for genanvendelse og produktionsopskalering af medicinsk udstyr. Medlemslandene opfordres bl.a. også til at gennemføre stress-tests af de nationale systemer for kontaktsporing og testkapacitet og til at have overblik over den nationale produktionskapacitet og forsyningsniveauet for kritiske produkter.

Der lægges også op til, at ECDC skal levere rådgivning inden for en række områder, herunder for genanvendelse af værnemidler og medicinsk udstyr, for optimering af faciliteter og plads

på hospitaler samt for undersøgelse af specifikke udbrud, eksempelvis ved store begivenheder eller inden for specifikke erhverv.

Særligt i forhold til sæsoninfluenza opfordres medlemslandene bl.a. til at tilpasse deres vaccinationsstrategier til en COVID-19-kontekst og herunder overveje behovet for at udvide målgruppen for influenzavaccination. ECDC vil levere faglig rådgivning herom, ligesom der vil blive taget initiativ til udveksling af god praksis.

Kommissionen understreger i meddelelsen, at de oplistede indsatsområder kræver tæt koordinering og udveksling af information internt i medlemslandene og medlemslandene i mellem. Medlemslandene opfordres til at gennemføre de indsatser, som hører under national kompetence. Kommissionen anfører desuden, at man forsat vil søge enighed om en fælles tilgang til gennem Sundhedssikkerhedskomiteén (Health Security Committee, HSC) og de integrerede ordninger for politisk kriserespons (Integrated Political Crisis Response, IPCR).

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Meddelelsen berører ikke gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Meddelelsen forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien eller beskyttelsesniveauet.

De konkrete tiltag, der henvises til i meddelelsen, forventes dog at kunne bidrage til at styrke beredskabet i EU over for en mulig anden bølge af COVID-19.

8. Høring

Meddelelsen har ikke været i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Meddelelsen blev drøftet på embedsmandsniveau ved et uformelt videomøde afholdt af det tyske formandskab den 22. juli 2020. Her var der overordnet støtte til meddelelsen og til Kommissionens budskaber blandt de medlemslande, som udtalte sig.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens meddelelse velkommen og støtter generelt en koordineret indsats over for en mulig anden bølge af epidemien.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.